

1^e Voortgangsrapportage 2026 RUD Zeeland
januari tot en met april 2026

Inhoud

1	Algemeen.....	2
2	RUD Breed	3
2.1	Verhuizing en dienstverlening	3
2.2	Robuuste RUD.....	3
2.3	Omgevingsdienst Zeeland.....	3
2.4	Herijking financieringssysteem en actualisatie kentallen.....	4
2.5	Kwaliteitscriteria	4
3	Vergunning, toezicht en handhaving.....	6
3.1	Omgevingswet.....	6
3.2	KRW, PFAS en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).....	6
3.3	WOO	6
3.4	Tijdelijk en Uitzonderlijk Gebruik (TUG-)-ontheffing Midden-Zeeland	6
3.5	Vergunningverlening voor het transport van munitie	7
4	Voortgang inzet programma Milieu	8
4.1	Directe inzet	8
4.2	Generieke inzet	9
4.3	Deelnemersbijdrage	10
5	Middelen	11
5.1	Financieel overzicht tot en met april 2026.....	11
5.2	Toelichting middelen	12
5.2.1	Jaarplannen 2026	12
5.2.2	Cao 2025/2026 en 2026/2028.....	12
5.2.3	Innovatie.....	12
5.2.4	Opleidingskosten	13
5.2.5	Effect verschuiving formatie van generiek naar productief	13
5.2.6	Latere invulling vacatures om robuust te worden	13
5.2.7	Optimalisatie groen, inclusief verhoging als gevolg van de cao 2026/2028	13
5.2.8	Inzet onvoorzien	14
6	Risico's	15

1 Algemeen

Voor u ligt de rapportage van de financiële resultaten en voortgang van onze milieuorganisatie over de eerste vier maanden van 2026. In deze rapportage geven we een overzicht van onze primaire activiteiten en financiële ontwikkelingen, om u als deelnemende gemeenten en provincie een helder inzicht te geven in de voortgang van onze prestaties, de inzet van middelen en ontwikkelingen.

Deze rapportage biedt niet alleen een terugblik op onze activiteiten tot nu toe, maar legt ook de basis voor de verdere groei en ontwikkeling van onze organisatie in de komende maanden en jaren. Samen willen we werken aan een toekomst waarin we effectief kunnen blijven voldoen aan de gestelde milieu- en duurzaamheidsnormen.

Hoofdstuk 2 behandelt organisatie brede ontwikkeling.

In Hoofdstuk 3 richten we ons op het programma vergunningen, toezicht en handhaving. We benoemen de aandachtspunten en uitdagingen binnen het programma en bespreken waar extra inspanningen nodig zijn om de gewenste resultaten te behalen.

In Hoofdstuk 4 gaan we in op de voortgang van het programma Milieu. Hieruit blijkt dat de productie op diverse onderdelen achterblijft ten opzichte van de gestelde doelen.

Vervolgens staat in Hoofdstuk 5 een overzicht van de financiële middelen. Hierin presenteren we op basis van de begroting en de huidige financiële stand van zaken een beeld op hoofdlijnen van de financiën over 2026.

Daarna wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op de risico's van de organisatie. Aan de hand van de meest actuele risicoparagraaf wordt ingegaan op de huidige status van de risico's en de beheersing daarvan.

Met deze rapportage hopen we u als gemeenten en provincie een helder beeld te geven van onze voortgang en de noodzakelijke stappen om onze doelen te bereiken.

2 RUD Breed

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de belangrijkste organisatie brede ontwikkelingen, resultaten en aandachtspunten gedurende de eerste vier maanden van 2026. In algemene zin heeft de RUD Zeeland belangrijke stappen gezet en resultaten geboekt, terwijl we tegelijkertijd blijven investeren in verdere professionalisering en verbetering.

2.1 Verhuizing en dienstverlening

Op 1 januari 2026 heeft RUD Zeeland het kantoor in Middelburg betrokken en heeft migratie van data en werkprocessen plaatsgevonden etc. Het eerste kwartaal 2026 heeft in het teken gestaan om operationeel op vlieghoogte te komen. Met name de complexe migratie van systemen heeft meer tijd gekost dan gedacht. Hierdoor zijn de oorspronkelijke planning en oplevering van de jaarrekening 2025 en begroting 2027 niet gehaald en verschoven naar een later moment in het jaar. Ondanks deze uitdagingen zijn de primaire processen gedurende de overgangsperiode geborgd gebleven en worden de achterstanden inmiddels planmatig ingelopen. De focus ligt nu op het verder optimaliseren van de dienstverlening en het versterken van de bedrijfsvoering, zodat RUD Zeeland haar maatschappelijke opgaven effectief en toekomstbestendig kan uitvoeren. Er heeft hierdoor eveneens een verschuiving plaatsgevonden van directe naar generieke inzet.

2.2 Robuuste RUD

Het plan 'Naar een Robuuste RUD' waarbij de randvoorwaarden formeel zijn ingevuld hebben we in 2026 afgerond. Eind april 2026 hebben we de eindrapportage met bijbehorende onderbouwing ingediend bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Op basis van de eigen inventarisatie van de RUD en ambtelijk vooroverleg wordt een positieve reactie van het ministerie verwacht. Komende zomer (medio juli) wordt duidelijk wat het oordeel van het ministerie is, waarbij hoor- en wederhoor kan plaatsvinden. Het eindoordeel volgt begin oktober 2026.

Daarmee is een stevige basis gelegd voor verdere ontwikkeling van de dienstverlening en de uitvoering van onze wettelijke taken, omdat daarmee de randvoorwaarden zijn gecreëerd om in de komende jaren onze processen verder te gaan verbeteren. De optimalisatie daarvan moet voor onze stakeholders een verbetering opleveren. Concreet betekent dit dat de formele randvoorwaarden voor robuustheid zijn ingevuld. De komende jaren ligt de nadruk op het verder versterken van de uitvoering, samenwerking en kwaliteit, zodat deze robuustheid ook in de dagelijkse praktijk zichtbaar wordt.

2.3 Omgevingsdienst Zeeland

De geactualiseerde versie van de Gemeenschappelijke Regeling is nog niet vastgesteld omdat één van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling tot op heden goedkeuring onthoudt aan de formele wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Doordat de geactualiseerde Gemeenschappelijke Regeling nog niet volledig in werking is getreden, kunnen bepaalde organisatorische en bestuurlijke verbeteringen nog niet volledig worden doorgevoerd. In de komende periode wordt inzichtelijk gemaakt welke gevolgen dit heeft voor de organisatie en welke vervolgstappen passend zijn. Om die reden is dit als risico opgenomen in hoofdstuk 6 risico's. Hoewel de geactualiseerde Gemeenschappelijke Regeling dus nog niet formeel door alle deelnemers is vastgesteld, blijft RUD Zeeland haar taken onverminderd uitvoeren.

2.4 Herijking financieringssysteem en actualisatie kentallen

De huidige PXQ financierings- en begrotingssysteem, gebaseerd op productiecijfers (aantallen vergunningen en controles), helpt niet bij het zichtbaar maken van resultaten of op het sturen op regionale opgaven. Het gesprek over het milieu veiligheids- en leefbaarheidsbeeld van Zeeland wordt door deze systematiek naar de achtergrond gedrukt. Dit is één van de redenen waarom het algemeen bestuur het besluit heeft genomen om per begrotingsjaar 2028 over te gaan naar een nieuwe financierings- en begrotingssysteem. Het doel is een stabiele en toekomstgerichte financiering met een meer solide beeld van de resultaten waarbij meer de nadruk wordt gelegd op de effecten dan op de pure productie van de RUD Zeeland.

Vanaf 2025 is een traject ingezet om tot de herijking (spoor 1) en actualisatie (spoor 2) te komen. In spoor 1 heeft een uitwerking plaatsgevonden op basis van de nieuwe indeling: nieuwe locatietypen, vereenvoudigd uurtarief en aangepaste opbouw - nog mét de oude kentallen en gebaseerd op de begroting 2026. In spoor 2 zijn de kentallen (P) en frequenties (Q) geactualiseerd. Deze actualisatie heeft plaatsgevonden op basis van een vergelijking met 11 andere omgevingsdiensten en de realisatiecijfers van RUD Zeeland.

Het vervolgtraject ziet er als volgt uit:

Met dit traject wordt een belangrijke stap gezet naar een financieringssysteem die beter aansluit bij de maatschappelijke opgaven van Zeeland en de ontwikkeling van omgevingsdiensten naar meer risicogerichte, informatiegestuurde en effectgerichte organisatie.

2.5 Kwaliteitscriteria

Het voldoen aan de kwaliteitscriteria is één van de indicatoren die gelden voor een robuuste omgevingsdienst. In Zeeland voldeden we aan de kwaliteitscriteria 2.3. Inmiddels is er een versie 3.0 beschikbaar. De nulmeting op de criteria 3.0 is uitgevoerd. Middels de rapportage van Libereaux (december 2025) laat RUD Zeeland aan haar opdrachtgevers zien dat (blijvend) aan de Kwaliteitscriteria 3.0 Deel B en Deel D wordt voldaan. De meting laat zien dat de RUD over het algemeen vakbekwaam is aan de landelijke VTH-kwaliteitscriteria en beschikt over een solide basis van deskundigheid en een goed functionerend systeem van registratie en monitoring via e-portfolio's en het VTH-dashboard. Er is sprake van een lerende organisatie die de kwaliteitsborging serieus neemt.

De afgelopen periode heeft de organisatie door (natuurlijk) verloop de senioriteit wat terug zien lopen. Bij de vervangingsvraag ziet de RUD zich geconfronteerd met een instroom van minder ervaren medewerkers, waardoor (tijdelijk) op onderdeel B (opleiding en werkervaring) is ingeboet. Daarnaast is de RUD in ontwikkeling qua omvang, niet alleen qua medewerkers, maar ook qua expertisegebieden en

is ten aanzien van bepaalde kennisvraagstukken nog verdere ontwikkeling gewenst. Op kleine bedrijfsonderdelen spelen hierbij de volumecriteria ook een rol.

Op basis van de nulmeting door Libereaux is inzichtelijk gemaakt aan welke opleidingen behoefte is binnen de RUD. Deze opleidingen zouden helpen om medewerkers nog steviger 'in het groen' te tillen. Dit is geen voorwaarde, maar een advies. Het spreekt voor zich dat dit advies wordt geïncorporeerd in het Strategisch personeels- en Opleidingsplan wat in de nieuwe organisatiecontext is geïntroduceerd.

3 Vergunning, toezicht en handhaving

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de belangrijkste ontwikkelingen, resultaten en aandachtspunten binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving gedurende de eerste vier maanden van 2026. Ondanks de voortdurende impact van landelijke ontwikkelingen, waaronder de Omgevingswet, blijft RUD Zeeland uitvoering geven aan haar wettelijke taken en wordt actief gewerkt aan verdere kwaliteitsverbetering.

3.1 Omgevingswet

Binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving blijft een aantal dossiers extra aandacht vragen vanwege de maatschappelijke, bestuurlijke of juridische complexiteit. Deze zogenoemde aandachtsdossiers vragen substantiële inzet maar leveren tegelijkertijd een belangrijke bijdrage aan het beperken van risico's voor de leefomgeving en aan een zorgvuldige afstemming met bedrijven, inwoners en bevoegd gezag. Het signaleren, begeleiden en opvolgen van dergelijke dossiers blijft een continu proces binnen de uitvoering van onze taken.

3.2 KRW, PFAS en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

De aandacht voor waterkwaliteit en de aanwezigheid van schadelijke stoffen in het milieu neemt verder toe. Zowel de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) als de landelijke aanpak van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) vragen de komende jaren om extra inspanningen van overheden en bedrijven. Binnen deze ontwikkelingen blijft PFAS een belangrijk aandachtspunt vanwege de mogelijke risico's voor mens en milieu.

Voor RUD Zeeland betekent deze ontwikkeling dat bij vergunningverlening, toezicht en handhaving steeds meer aandacht wordt besteed aan emissies naar water en aan stoffen die risico's kunnen vormen voor mens en milieu. De komende jaren zal dit naar verwachting leiden tot een toenemende inzet op vergunningverlening, toezicht, advisering en samenwerking met bedrijven en overheden. De totale impact van deze ontwikkeling zal in de komende jaren duidelijk worden.

3.3 WOO

Het aantal WOO-verzoeken is sterk wisselend en niet te sturen. In de eerste 4 maanden van 2026 hebben we 18 WOO-verzoeken ontvangen. Ten opzichte van de 12 die in 2025 over het hele jaar zijn ontvangen is dit een flinke stijging.

3.4 Tijdelijk en Uitzonderlijk Gebruik (TUG-)-ontheffing Midden-Zeeland

Een belangrijk resultaat in de eerste vier maanden van 2026 betreft de verdere ontwikkeling van Vliegveld Midden-Zeeland. Op 20 februari 2026 heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat de Verklaring Veilig Gebruik Luchtruim (VVGL) afgegeven voor het vliegveld.

Met deze verklaring is een belangrijke mijlpaal bereikt in het traject rondom de voorgenomen verplaatsing en verdraaiing van de start- en landingsbaan en de bijbehorende wijziging van het Luchthavenbesluit. De afgifte van de VVGL bevestigt dat de voorgenomen ontwikkeling vanuit luchtvaartveiligheid uitvoerbaar is en vormt een essentiële stap in de verdere besluitvorming.

RUD Zeeland heeft in dit complexe traject, samen met betrokken overheden en partners, een belangrijke bijdrage geleverd aan de voorbereiding en afstemming. Hiermee is een langdurig dossier een belangrijke fase verder gebracht.

3.5 Vergunningverlening voor het transport van munitie

In 2026 is op verzoek van alle dertien Zeeuwse gemeenten besloten een nieuwe specialistische taak centraal bij RUD Zeeland onder te brengen. Het betreft de vergunningverlening voor de overbrenging van munitie en andere explosieven voor civiel gebruik in het kader van de Wet explosieven voor civiel gebruik (Wecg). Gezien de inschatting dat de omvang van de werkzaamheden beperkt is, denken we dat dit binnen de huidige capaciteit mogelijk is. Mocht blijken dat dit niet zo is dan komen we hier op terug.

Deze vergunningen zijn nodig om toezicht en controle mogelijk te maken op het transport van explosieven. Aanleiding voor deze wijziging is de verscherpte landelijke handhaving door de Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T) op de verplichting om voor dergelijke transporten over een geldige overbrengingsvergunning te beschikken.

Door deze taak regionaal te organiseren wordt specialistische kennis gebundeld en ontstaat een uniforme werkwijze binnen Zeeland. Hiermee worden de kwaliteit, continuïteit en efficiëntie van de uitvoering versterkt. Daarnaast onderstreept deze ontwikkeling de rol van RUD Zeeland als regionale kennis- en uitvoeringsorganisatie voor complexe milieu- en veiligheidsvraagstukken.

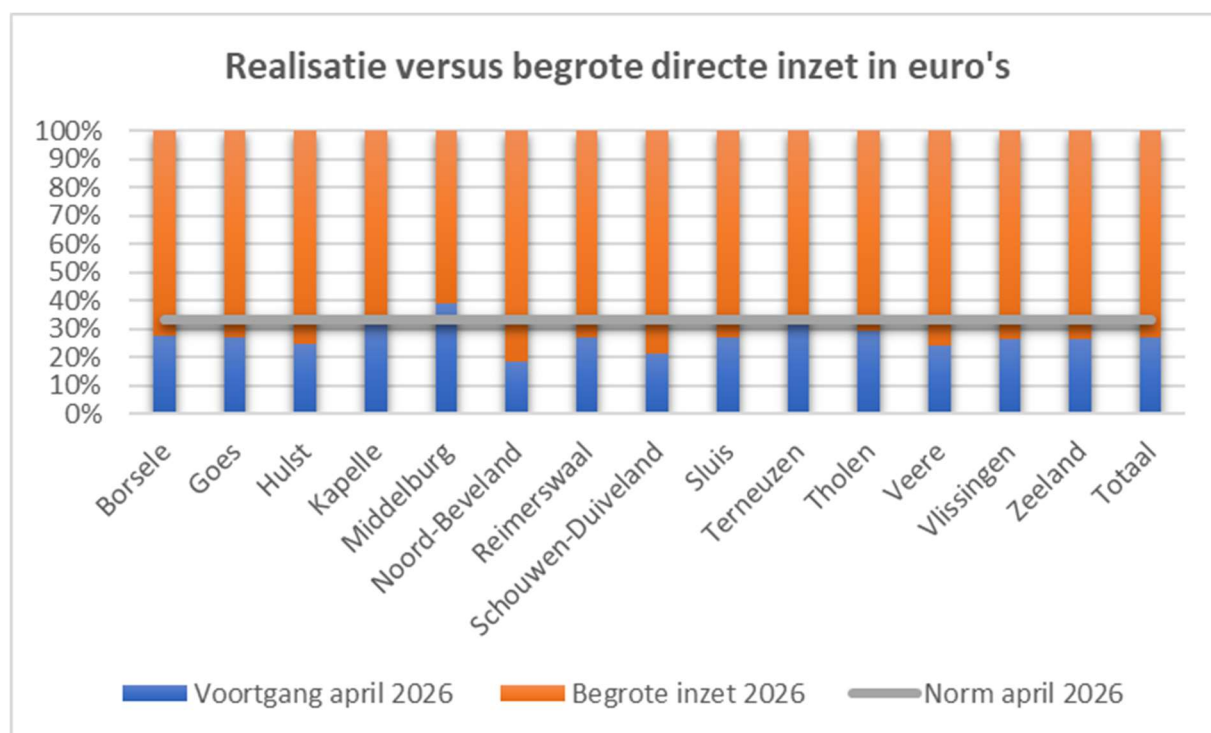
4 Voortgang inzet programma Milieu

In dit hoofdstuk wordt de voortgang van het programma Milieu over de periode van januari tot en met april 2026 uiteengezet. De voortgang wordt beschreven door middel van een overzicht van de inzet van uren uitgedrukt in de inzet in euro's (overal in dit hoofdstuk waar gesproken wordt over inzet van uren wordt de inzet van uren uitgedrukt in de inzet in euro's bedoeld), waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen directe inzet – die specifiek is toe te wijzen aan milieuactiviteiten – en generieke inzet, die betrekking heeft op bredere, organisatie-overstijgende taken.

Uit de analyse blijkt dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden van directe naar generieke inzet. Dit komt onder andere door de complexe migratie van systemen die aanzienlijk meer tijd heeft gekost dan gedacht en door de instroom van nieuwe medewerkers die nog moeten worden ingewerkt en opleidingen en cursussen volgen waarmee het noodzakelijke kennispeil op niveau wordt gebracht.

We beschrijven in dit hoofdstuk de voornaamste oorzaken van verschuivingen binnen en het verloop van de productie van directe en generieke uren.

4.1 Directe inzet

Figuur 1: Realisatie directe inzet ten opzichte van de begrote inzet, inclusief de aanvullende vraag uit de jaarplannen 2026 uitgedrukt in euro's in % januari – april 2026

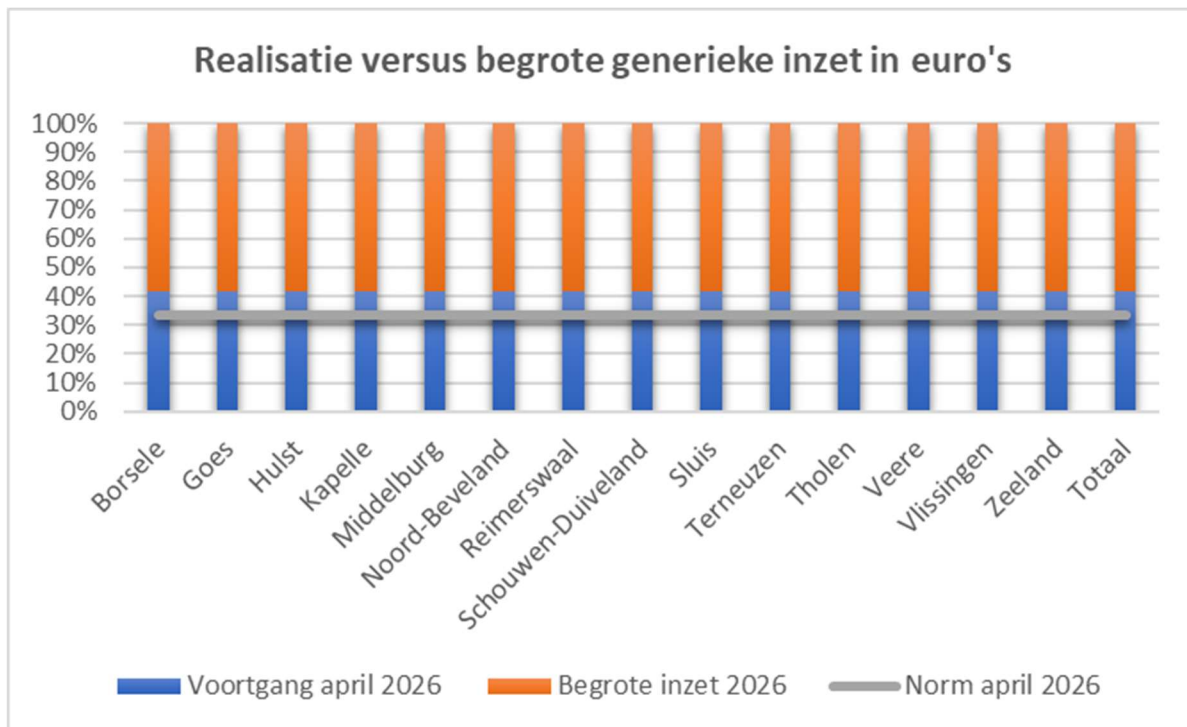
Figuur 1 toont een vergelijking tussen de begrote directe inzet 2026, inclusief de aanvullende vraag uit de jaarplannen 2026 uitgedrukt in euro's en de daadwerkelijk gerealiseerde directe inzet per deelnemer in de eerste vier maanden van 2026. Uit het figuur blijkt dat de realisatie van de inzet per deelnemer achterblijft ten opzichte van de begroting, inclusief de aanvullende vraag uit de jaarplannen 2026.

Daarnaast is duidelijk dat de inzet niet gelijkmatig verdeeld is over de deelnemers. Dit is deels te verklaren door extra tijd die wij nodig hebben voor aandachtsdossiers bij specifieke deelnemers, evenals de tijd die ingezet wordt voor deelnemers bij het vraaggericht verlenen van vergunningen. Daarnaast is sprake van een wisselende tijdsinzet per branche. De ene branche vraagt op basis van een risicobenadering meer inzet dan een anderen branche. De spreiding van de vestigingen van bepaalde

branches is niet gelijk in heel Zeeland, dit levert dit ook een verschil van inzet per deelnemer op. Dit past bij de gerichte inzet op basis van onze risicoanalyse.

Zoals eerder geschetst onder 4. Voortgang inzet programma Milieu heeft er een verschuiving plaatsgevonden van directe naar generieke inzet door de complexe migratie van systemen en door de instroom van nieuwe medewerkers.

4.2 Generieke inzet

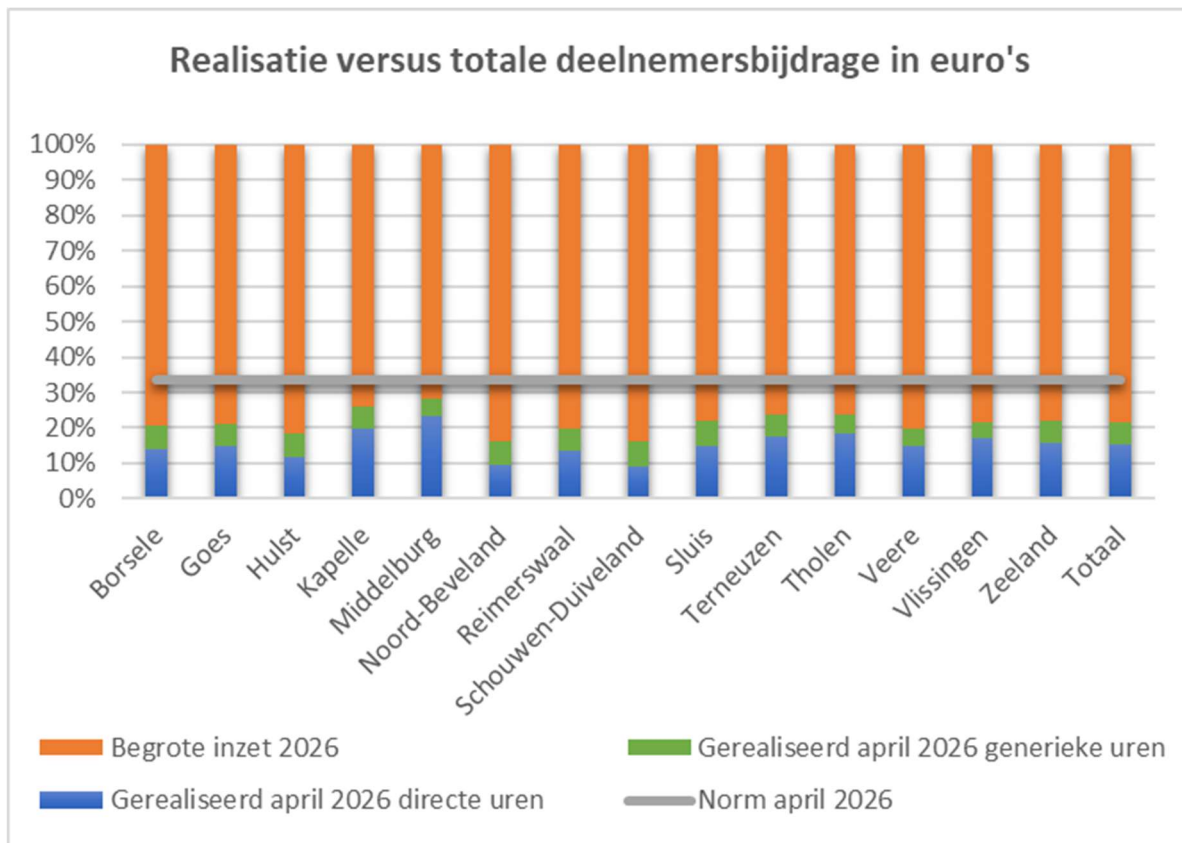

Figuur 2: Realisatie generiek productieve inzet ten opzichte van de begrote inzet, exclusief deel nog in te vullen formatie Robuuste RUD, in euro's januari - april 2026

In figuur 2 is een vergelijking gemaakt per deelnemer tussen de begrote generieke inzet en de gerealiseerde generieke inzet tot en met april 2026. Het generieke deel van de nog in te vullen formatie ten behoeve van de robuuste RUD is voor de norm in dit overzicht niet meegenomen. Reden hiervan is dat dit geen zuiver beeld geeft van de daadwerkelijk voortgang van de generieke inzet. Figuur 2 laat zien dat de gerealiseerde generieke inzet per april de norm voor de begrote generieke inzet (exclusief nog in te vullen deel ten behoeve van de Robuuste RUD) per eind april overschrijdt.

Zoals eerder geschetst onder 4. Voortgang inzet programma Milieu heeft er een verschuiving plaatsgevonden van directe naar generieke inzet door de complexe migratie van systemen en door de instroom van nieuwe medewerkers.

4.3 Deelnemersbijdrage

Figuur 3: Realisatie januari – april 2026 deelnemersbijdrage ten opzichte van begroting in euro's

In figuur 3 wordt een overzicht gegeven van de realisatie over de periode januari tot en met april 2026 van de deelnemersbijdrage op basis van de begroting, inclusief de aanvullende vraag uit de jaarplannen 2026 uitgedrukt in euro's. Dit figuur biedt een samenvattend overzicht van zowel de directe als de generieke inzet in euro's, inclusief de aanvullende vraag uit de jaarplannen 2026 uitgedrukt in euro's. Hierin wordt de deelnemersbijdrage gevormd door de begrote directe en generieke inzet en het generieke deel van de nog in te vullen formatie ten behoeve van robuuste RUD (in afwijking van de insteek bij 2.2 Generieke inzet), aangevuld met de aanvullende vraag uit de jaarplannen 2026.

Aan de ene kant om een helder inzicht gegeven in de voortgang van de realisatie ten opzichte van de totale financiële bijdragen van de deelnemers over 2026. Aan de andere kant omdat in onderdeel 5. Middelen de gevolgen hiervan in de vorm van een lagere deelnemersbijdrage met betrekking tot dit onderdeel aan de orde komt en er zo een duidelijke link ligt.

Zoals eerder geschetst onder 4. Voortgang inzet programma Milieu heeft er een verschuiving plaatsgevonden van directe naar generieke inzet door de complexe migratie van systemen en door de instroom van nieuwe medewerkers.

Inmiddels is voor 2026 de laatste stap, de 3e tranche, met betrekking tot de realisatie van de volledige uitbreiding op basis van het "ingroeimodel" gezet met het aantrekken van 8 fte voor specifieke functies in de uitvoering en de werving van 10 fte voor een (om)scholings- en trainingstraject naar generieke medewerkers in de processen vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hiermee is de organisatie in formatieve zin op orde en wordt de achterblijvende trend die uit figuur 3 blijkt omgebogen voor de resterende maanden van 2026, waardoor de achterstand niet verder oploopt.

5 Middelen

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gepresenteerd van de financiële middelen van RUD Zeeland voor het jaar 2026. Aan de hand van de primitieve begroting 2026, inclusief de aanvullende vraag uit de jaarplannen 2026 en de huidige financiële stand van zaken, wordt een beeld op hoofdlijnen van de financiële situatie van de organisatie geschetst.

5.1 Financieel overzicht tot en met april 2026

(bedragen * € 1.000)	Primitieve begroting 2026	1e voortgangsrapportage 2026										Begroting 2026 na 1e begrotingswijziging
		Jaarplannen			CAO 2025/2026 en 2026/2028	Innovatie	Opleidingskosten	Effectverschuiving formatie van generiek naar productief	Latere invulling vacatures Robuuste RUD	Optimalisatie groen, inclusief verhoging a.g.v. CAO 2026/2028	Inzet onvoorzien voor gedeeltelijke dekking stijging a.g.v. CAO	
		Actualisatie bedrijven bestand	Aanvullen de vraag	Materieel budget								
Lasten												
<u>Programma:</u>												
Programmalijn Milieu - Vergunningverlening	5.623	-18	249		110	-72	62	0	-365			5.589
Programmalijn Milieu - Toezicht en Handhaving	8.522	-28	373		164	-108	92	0	-548	545		9.012
<u>Overig</u>												
Overhead	8.346				31	229						8.606
Materieel budget	0			679								679
Onvoorzien	341										-150	191
Saldo lasten	22.832	46	622	679	305	49	154	0	913	545	150	24.077
Baten												
Algemene bijdrage deelnemers	22.787	-46	622		305	49	154		-913	545	-150	23.353
Bijdrage Waterschap in schaalnadeel overhead	17											17
Materieel budget bijdrage deelnemers	28			679								707
Saldo van baten	22.832	46	622	679	305	49	154	0	913	545	150	24.077
Mutatie reserves	0											0
Resultaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Figuur 4: Overzicht begroting 2026, inclusief de aanvullende vraag uit de jaarplannen 2026 en overige uitkomsten 1^e voortgangsrapportage 2026

Deze tabel biedt een overzicht van de primitieve begroting 2026 en de diverse ontwikkelingen die zich tot 30 april 2026 hebben voorgedaan. Hierbij zijn actuele onderwerpen die na 30 april liggen eveneens meegenomen om een zo actueel mogelijk inzicht te bieden. De uitkomsten van de 1^e voortgangsrapportage 2026 vormen de basis voor de afzonderlijk voor te leggen 1^e begrotingswijziging 2026.

Uit de voortgangsrapportage blijkt dat er sprake is van een verhoging van de begroting 2026 met circa € 1,2 miljoen. Deze stijging wordt in belangrijke mate verklaard door meerdere samenhangende factoren. Hieronder een korte opsomming van de voornaamste oorzaken:

- De jaarplannen 2026 hebben een verhoging tot gevolg van circa € 1,3 miljoen met name als gevolg van een aanvullende vraag qua directe uren en materieel budget. Het gros hiervan hangt samen met de aanvullende vraag vanuit de provincie Zeeland;
- Het verwerken van de gevolgen van de cao 2025/2026 en de cao 2026/2028 (€ 0,3 miljoen);
- De latere invulling van vacatures met betrekking tot het robuust worden (-/- € 0,9 miljoen);

- Het opvoeren van de aanvullende middelen voor een bedrag van € 0,5 miljoen voor de optimalisatie van het groene toezicht.
- Aframing van de post onvoorzien met € 0,2 miljoen.

5.2 Toelichting middelen

In dit gedeelte wordt bovenstaande tabel nader toegelicht per onderwerp. Deze uitsplitsing biedt inzicht in de specifieke ontwikkelingen die zich tot en met april 2026 het jaar hebben voorgedaan. Hierbij zijn actuele onderwerpen die na 30 april liggen eveneens meegenomen om een zo actueel mogelijk inzicht te bieden.

5.2.1 Jaarplannen 2026

In totaal zijn de opdrachten voor het uitvoeren van werkzaamheden op basis van de jaarplannen 2026 ten opzichte van de begroting 2026 per saldo met circa € 1,3 miljoen gestegen. Deze stijging is voor een deel het gevolg van de aanvullende vraag vanuit de deelnemers (circa € 0,6 miljoen). Het gros hiervan hangt samen met de aanvullende vraag vanuit de provincie Zeeland. Hierbij zijn extra middelen beschikbaar gesteld onder andere voor toezicht groen, Helsinki/Espoo (grensoverschrijdende problematiek) en voor taken als bodem, inventarisatie inrichtingen, horeca aanpak, geluid, inventarisatie inrichtingen, energie, advisering en gebiedscontroles.

Daarnaast is circa € 0,7 miljoen beschikbaar gesteld ten behoeve van het gebruikelijke jaarlijkse materieel budget wat met name bedoeld is voor de uitvoering van de taken voor de provincie Zeeland.

5.2.2 Cao 2025/2026 en 2026/2028

De begroting 2026 is gebaseerd op de cao 2024/2025. Deze CAO liep tot en met 30 juni 2025. In 2025 is er een cao afgesloten voor de periode 1 juli 2025 tot en met 30 juni 2026. De overeengekomen loonsverhoging bedraagt 4%. In de begroting 2026 is rekening gehouden met een stijging van 3,4%. Dit betekent dat er een gat is van 0,6% die nog moet worden opgehoogd in de begroting 2026. Hiermee is een bedrag van circa € 90.000 gemoeid.

Onlangs is er een nieuwe cao afgesloten voor de periode 1 juli 2026 tot 1 juli 2028. Het effect van deze cao is uiteraard nog niet verwerkt in de begroting 2026. De stijging per 1 juli 2026 bedraagt 2,5%. Deze CAO leidt eveneens tot een verhoging van de begroting 2026. Uiteraard heeft dit slechts betrekking op een half jaar (periode 1 juli 2026 tot en met 31 december 2026), waarmee de verhoging op de totale begroting 2026 uitkomt op 1,25%. Hiermee is een bedrag gemoeid van circa € 215.000.

In totaliteit is er sprake van een verhoging van € 305.000. Deze verhoging kan binnen de begroting 2026 worden opgevangen door de gedeeltelijke aframing van onvoorzien en de latere invulling van de vacatures om robuust te worden (zie 5.2.6 en 5.2.7).

5.2.3 Innovatie

In de begroting 2026 zijn de kosten voor innovatie niet afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Deze kosten zijn in 2026 dus niet apart benoemd, maar wel meegenomen onder de generieke kosten. Daarnaast vallen de kosten voor innovatie hoger uit dan oorspronkelijk geraamd (€ 49.000). De kosten voor innovatie blijken hoger uit te vallen op basis van de KPI waarbij sprake dient te zijn van 1% van het begrotingstotaal dan oorspronkelijk in het ingroeimodel was voorzien. De oorzaak zit met name in de toegenomen kosten voor de dienstverlening die doorwerken in de procentuele benadering van deze KPI.

Om de kosten voor innovatie inzichtelijk te maken zijn deze nu gepresenteerd onder overhead en uit de generieke kosten gehaald voor een bedrag van € 180.000. De verschuiving heeft budgettair neutraal

plaatsgevonden. Daarnaast heeft een verhoging van het budget met € 49.000 plaatsgevonden. De verhoging van het budget is gedekt uit de lager kosten als gevolg de latere invulling van de vacatures om robuust te worden (zie 5.6.2). In totaliteit is er voor innovatie een budget beschikbaar in 2026 van € 229.000.

5.2.4 Opleidingskosten

De opleidingskosten blijken hoger uit te vallen op basis van de KPI waarbij sprake dient te zijn van 3% van de loonsom dan oorspronkelijk in het ingroeimodel was voorzien (€ 154.000).

Om die reden heeft er een verhoging van het budget met € 154.000 plaatsgevonden. De verhoging van het budget is gedekt uit de lager kosten als gevolg van de latere invulling van de vacatures om robuust te worden (zie 5.6.2).

5.2.5 Effect verschuiving formatie van generiek naar productief

Inmiddels is voor 2026 de laatste stap, de 3e tranche, met betrekking tot de realisatie van de volledige uitbreiding op basis van het “ingroeimodel” gezet met het aantrekken van 8 fte voor specifieke functies in de uitvoering en de werving van 10 fte voor een (om)scholings- en trainingstraject naar generieke medewerkers in de processen vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Het budget dat samenhangt met de invulling van de genoemde 8 fte was nog niet toebedeeld aan de producten en voorlopig opgenomen onder de generieke kosten. Door de concrete invulling heeft nu een verschuiving naar de producten plaatsgevonden, waarmee er sprake is van een verschuiving van generiek naar direct.

Zoals al in de begroting 2026 aangegeven heeft deze begrotingstechnische exercitie geen gevolgen voor de totale uitkomst van de benodigde middelen met betrekking tot de begroting 2026, maar kan het wel effect hebben op de bijdrage per deelnemer. De daadwerkelijke uitkomst is dat er op totaal niveau sprake is van een budgettair neutrale verschuiving. Echter heeft dit wel effect op de individuele bijdrage per deelnemer. Oorzaak is dat de bijdrage per deelnemer voor de generieke kosten is gebaseerd op een andere verdeelsleutel dan de verdeelsleutel voor de directe kosten.

5.2.6 Latere invulling vacatures om robuust te worden

Zoals onder 5.2.5 al aangegeven is inmiddels voor 2026 de laatste stap, de 3e tranche, gezet.

De invulling heeft over de periode tot en met april niet plaatsgevonden en de bijbehorende kosten zijn ook niet gemaakt. Dit betekent dat er verlaging van het budget over 2026 kan plaatsvinden. Het betreft een verlaging van € 913.000. Deze verlaging wordt ingezet ter dekking van de hogere kosten van het cao-effect, innovatie en de opleidingskosten.

5.2.7 Optimalisatie groen, inclusief verhoging als gevolg van de cao 2026/2028

Binnen het toezicht en de handhaving op natuur is Provincie Zeeland bevoegd gezag. De uitvoering van deze taken is gemandateerd aan RUD Zeeland, maar de Provincie blijft verantwoordelijk voor een adequate uitvoering en het voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Uit recente analyses blijkt dat het huidige niveau van groene handhaving niet volledig aansluit bij deze kwaliteitscriteria en bij de gezamenlijke Zeeuwse prioriteiten uit het Uitvoerings- en Handhavingsbeleid Zeeland 2025 - 2028. Met name het toezicht in het vrije veld en in Natura 2000-gebieden vraagt om versterking. Om die reden wordt de groene handhaving geoptimaliseerd, onder meer door uitbreiding van de toezichtcapaciteit bij RUD Zeeland en door versterking van de provinciale regierol op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Met deze inzet wordt een eerste stap gezet om het natuurtoezicht robuuster te organiseren en beter aan te sluiten bij de landelijke kwaliteitscriteria en de Zeeuwse handhavingsstrategie. De effecten van deze versterking worden gevolgd en geëvalueerd. Eind 2027 zullen de resultaten worden beoordeeld en op basis daarvan bezien of er naast deze eerste stap nog aanvullende inzet nodig is. Het bedrag wat hier voor de 2^e helft van 2026 mee is gemoeid bedraagt € 535.000 op basis van het prijspeil van de begroting 2026. Aangezien er sprake is van een nieuwe cao 2026/2028 is dit bedrag verhoogd met het cao-effect waarmee het bedrag uitkomt op € 545.000.

5.2.8 Inzet onvoorzien

Tot op heden is in 2026 onvoorzien nog niet ingezet. De inschatting is dat dit mogelijk gedurende de rest van het jaar nog maar gedeeltelijk zal plaatsvinden. Om die reden wordt een bedrag van € 150.000 afgeraamd waarmee een deel van het cao-effect wordt gecompenseerd.

6 Risico's

Organisaties willen doelen bereiken. Er bestaan altijd risico's die de realisatie van doelstellingen in de weg kunnen staan. RUD Zeeland wil risico's, kansen en onzekerheden tijdig onderkennen en deze risico's optimaal beheersen.

Op organisatieniveau is per risico de gevolgklasse gerelateerd aan de kansklasse. Zo ontstaat de risicoscore. De risicoscore is bepalend voor de aandacht die een specifiek risico krijgt van het management en het bestuur.

De risicoscore (op organisatieniveau) op basis van de geactualiseerde risico-inventarisatie ziet er als volgt uit:

			Kansklasse				
Risicoklasse			< 10%	10 - 30%	30 - 50%	50 - 70%	> 70%
			laag	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	hoog
				laag		hoog	
5	groter dan 50.000	hoog				1.	
4	tussen 40.000 en 50.000	gemiddeld					
3	tussen 30.000 en 40.000	hoog					
2	tussen 15.000 en 30.000	gemiddeld		2.	4.		
1	tussen 5.000 en 15.000	laag	3.				

Figuur 5: Risicoscore per 30 april 2026

De geïdentificeerde risico's en de financiële doorrekening op basis van de geactualiseerde risico-inventarisatie ziet er als volgt uit:

Omschrijving risico	Score	2026	2027	2028	2029
1. Implementatie Omgevingswet (incl aanpassing begrotingssystematiek)		311.000	311.000	311.000	311.000
2. Onbalans in taken		17.000	17.000	17.000	17.000
3. Onveilige werkomstandigheden THV uitvoering		10.000	11.000	11.000	12.000
4. Uitstel aanpassing gemeenschappelijke regeling		P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Totaal benodigde weerstandscapaciteit		338.000	339.000	339.000	340.000

Figuur 6: Geïdentificeerde risico's en doorrekening (bedragen in €) per 30 april 2026

De basis voor bovenstaande tabellen is de risicoparagraaf zoals opgenomen in de jaarstukken 2025. Er is een risico toegevoegd en dat betreft 4. Uitstel aanpassing gemeenschappelijke regeling. Het uitstel

vormt een risico voor de Gemeenschappelijke Regeling RUD Zeeland op extra kosten als gevolg van het niet tijdig invoeren van de naamswijziging en de daarmee verband houdende kosten voor een juridisch valide alternatief voor alle deelnemers. De financiële impact is nog niet inzichtelijk, vandaar is de impact op P.M. gezet.

(in EUR, afgerond op duizendtallen)	2026	2027	2028	2029
Totaal benodigde weerstandscapaciteit:	338.000	339.000	339.000	340.000
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit:	981.000	1.143.000	1.154.000	1.166.000
<u>Incidenteel</u> beschikbare weerstandscapaciteit:	790.000	790.000	790.000	790.000
<i>Algemene reserve</i>	577.000	577.000	577.000	577.000
<i>Bestemmingsreserve</i>	213.000	213.000	213.000	213.000
<u>Structureel</u> beschikbare weerstandscapaciteit:	191.000	353.000	364.000	376.000
<i>Onvoorzien</i>	191.000	353.000	364.000	376.000
<i>Aanvullende bijdragen deelnemers</i>	<i>P.M.</i>	<i>P.M.</i>	<i>P.M.</i>	<i>P.M.</i>
Ratio weerstandscapaciteit:				
- enkelvoudig ultimo jaar	2,90	3,37	3,40	3,43
- cumulatief ultimo 2027 tot en met 2029	1,53			

Figuur 7: Weerstandscapaciteit van RUD Zeeland (bedragen in €) per 30 april 2026

Het weerstandsvermogen, zijnde de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde capaciteit, geeft de mate aan waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

De totale beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt ultimo 2026 € 981.000 (algemene reserves, bestemmingsreserve en onvoorzien) en bedraagt de ratio voor 2026 2,9. Hierbij is het negatieve resultaat over 2025 buiten beschouwing gelaten. Het cumulatieve ratio weerstandscapaciteit over de jaren 2026 tot en met 2029 bedraagt 1,53.

RUD Zeeland heeft als doel een ratio weerstandsvermogen te hebben in de categorie 'voldoende' dus tussen 1,0 en 1,4. In deze categorie is er een verantwoorde balans tussen enerzijds de aanwezige risico's en anderzijds de financiële buffer om deze risico's op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de organisatiedoelstellingen. De richtlijn van de VZG staat een reservepositie toe van maximaal 5% van de totale baten. Voor 2026 betekent dat een maximale reservepositie van ruim € 1.200.000. De werkelijke reservepositie is € 790.000 en daarmee ruimschoots lager dan het maximum. De gewenste ratio weerstandsvermogen (tussen 1,0 en 1,4) wordt gehaald en valt enkelvoudig en cumulatief hoger uit.

Er van uitgaande dat het negatieve resultaat 2025 door de deelnemers gedekt wordt, is het weerstandsvermogen daarom voldoende en valt de reservepositie binnen de VZG-norm.